

สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

9.1 ลักษณะคำผานในภาษาไทย คำผานในภาษาไทยจะแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ คำผานหน่วยอิสระ และคำผานหน่วยไม่อิสระ

9.1.1 คำผานหน่วยอิสระ คำผานหน่วยอิสระจะต้องมีหน่วยคำอิสระปรากฏร่วมกับหน่วยคำผานชนิดต่าง ๆ และจะแบ่งเป็น

9.1.1.1 คำผานหน่วยผานที่ไม่มีความหมาย มีอยู่ 4 ชนิด คือ

1) คำผานหน่วยหน้าศัพท์ จะแบ่งได้เป็น 4 พวก คือ

(1) คำผานหน่วยหน้าศัพท์เสียงเดียว

(2) คำผานหน่วยหน้าศัพท์พยางค์เดียว ซึ่งได้แก่คำผานหน่วยหน้าศัพท์พยางค์เดียวซ้ำเสียงและคำผานหน่วยหน้าศัพท์พยางค์เดียวไม่ซ้ำเสียง

(3) คำผานหน่วยหน้าศัพท์สองพยางค์

(4) คำผานหน่วยหน้าศัพท์เสริมสร้อย ซึ่งได้แก่ คำผานหน่วยหน้าศัพท์เสริมสร้อยสองพยางค์ และคำผานหน้าศัพท์เสริมสร้อยสามพยางค์

2) คำผานหน่วยอุปสรรค จะแบ่งได้เป็น 2 พวก คือ

(1) คำผานหน่วยอุปสรรคพยางค์เดียว

(2) คำผานหน่วยอุปสรรคสองพยางค์

3) คำผานหน่วยกลางศัพท์ จะแบ่งได้เป็น 2 พวก คือ

(1) คำผานหน่วยกลางศัพท์เพิ่มพยางค์หลัง ซึ่งได้แก่คำผานหน่วยกลางศัพท์เพิ่มพยางค์หลังพยางค์เดียว และคำผานหน่วยกลางศัพท์เพิ่มพยางค์หลังสองพยางค์

(2) คำผานหน่วยกลางศัพท์เชื่อมพยางค์แรก

- 4) คำผานหน่วยท่ายศัพท์ จะแบ่งไคเป็น 3 พวค คือ
- (1) คำผานหน่วยท่ายศัพท์สระเสียงเคียว ซึ่งไคแกคำผานหน่วยท่ายศัพท์สระเสียงเคียวเพิ่มพยางค และคำผานหน่วยท่ายศัพท์สระเสียงเคียวเชื่อมเสียงสระ
 - (2) คำผานหน่วยท่ายศัพท์พยางคเคียว ซึ่งไคแกคำผานหน่วยท่ายศัพท์พยางคเคียวเปลี่ยนเสียงสระ
 - (3) คำผานหน่วยท่ายศัพท์เสริมสรอย ซึ่งไคแกคำผานหน่วยท่ายศัพท์เสริมสรอยพยางคเคียว คำผานหน่วยท่ายศัพท์เสริมสรอยสองพยางค คำผานหน่วยท่ายศัพท์เสริมสรอยสามพยางค และคำผานหน่วยท่ายศัพท์เสริมสรอยสี่พยางค

9.1.1.2 คำผานหน่วยผานที่มีนัยแห่งความหมาย มีอยู่ 2 ชนิด คือ

- 1) คำผานหน่วยหน้าศัพท์ จะแบ่งไคเป็น 3 พวค คือ
 - (1) คำผานหน่วยหน้าศัพท์เสียงเคียว
 - (2) คำผานหน่วยหน้าศัพท์พยางคเคียว ซึ่งไคแกคำผานหน่วยหน้าศัพท์พยางคเคียว ไม่ซ้ำเสียงและคำผานหน้าศัพท์พยางคเคียวซ้ำเสียงแบบเนน
 - (3) คำผานหน่วยหน้าศัพท์สองพยางค ซึ่งไคแกคำผานหน่วยหน้าศัพท์สองพยางคไม่ซ้ำเสียง และคำผานหน่วยหน้าศัพท์สองพยางคซ้ำเสียงแบบเนน
- 2) คำผานหน่วยกลางศัพท์ จะแบ่งไคเป็น 2 พวค คือ
 - (1) คำผานหน่วยกลางศัพท์เสียงเคียว ซึ่งไคแกคำผานหน่วยกลางศัพท์เสียงเคียวเพิ่มพยางค และคำผานหน่วยกลางศัพท์เสียงเคียวคงพยางค
 - (2) คำผานหน่วยกลางศัพท์สองเสียงเพิ่มพยางค

9.1.1.3 คำสอนหน่วยย่นที่มีความหมาย มีอยู่ 2 ชนิด คือ

- 1) คำสอนหน่วยหน้าศัพท์ จะแบ่งได้เป็น 2 พวก คือ
 - (1) คำสอนหน่วยหน้าศัพท์พยางค์เดียว
 - (2) คำสอนหน่วยหน้าศัพท์สองพยางค์
- 2) คำสอนหน่วยหน้าศัพท์ จะแบ่งได้เป็น 3 พวก คือ
 - (1) คำสอนหน่วยท้ายศัพท์พยางค์เดียว
 - (2) คำสอนหน่วยท้ายศัพท์สองพยางค์
 - (3) คำสอนหน่วยท้ายศัพท์แปรรูป

9.1.2 คำสอนหน่วยไม้อิสระ คำสอนหน่วยไม้อิสระจะต้องมีหน่วยไม้อิสระปรากฏร่วมกันในคำสอน และจะแบ่งออกเป็น

9.1.2.1 คำสอนหน่วยไม้อิสระต่างรูป มีอยู่ 3 ชนิด คือ

- 1) คำสอนหน่วยไม้อิสระภาษาไทย จะแบ่งได้เป็น 3 พวก คือ
 - (1) คำสอนหน่วยไม้อิสระภาษาไทยโบราณ
 - (2) คำสอนหน่วยไม้อิสระภาษาไทยถิ่น
 - (3) คำสอนหน่วยไม้อิสระทั่วไป
- 2) คำสอนหน่วยไม้อิสระประเภทหน่วยคำยืม จะแบ่งได้เป็น 2 พวก คือ
 - (1) คำสอนหน่วยไม้อิสระภาษาบาลีและสันสกฤต
 - (2) คำสอนหน่วยไม้อิสระภาษาเขมร

3) คำผานหน่วยไม้อิสระประเภทหน่วยผสม จะแบ่งได้เป็น 2 พวก

- (1) คำผานหน่วยผสมไทย - บาลี สันสกฤต
- (2) คำผานหน่วยผสมไทย - เขมร

8.1.2.2 คำผานหน่วยไม้อิสระซ้ำรูป มีอยู่ 2 ชนิด คือ

- 1) คำผานหน่วยไม้อิสระพยางค์เดี่ยวซ้ำรูป
- 2) คำผานหน่วยไม้อิสระสองพยางค์ซ้ำทั้งคำ
- 3) คำผานหน่วยไม้อิสระสองพยางค์ซ้ำที่ละพยางค์

ลักษณะของคำผานในภาษาไทย อาจสรุปให้เห็นได้เด่นชัดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 19 ลักษณะของคำผานในภาษาไทย

ประเภทของ คำผาน	ลักษณะของ หน่วยผสม	รูปของหน่วยผสม			
		คำผานหน่วย หน้าศัพท์	คำผานหน่วย อุปสรรค	คำผานหน่วย กลางศัพท์	คำผานหน่วย ท้ายศัพท์
9.1.1 คำผานหน่วย อิสระ	9.1.1.1 หน่วยผสมที่ไม่ มีความหมาย	(1) เสียงเดี่ยว (2) พยางค์- เดี่ยว -พยางค์เดี่ยว ซ้ำเสียง -พยางค์เดี่ยว ไม่ซ้ำเสียง (3) สองพยางค์	(1) พยางค์ เดี่ยว (2) สอง- พยางค์	(1) เพิ่มพยางค์ หลัง -เพิ่มพยางค์หลัง- พยางค์เดี่ยว -เพิ่มพยางค์หลัง- สองพยางค์	(1) สระเสียง เดี่ยว -สระเสียง เดี่ยวคงพยางค์ -สระเสียงเดี่ยว เพิ่มพยางค์

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ประเภทของ คำผาน	ลักษณะของ หน่วยผาน	รูปของหน่วยผาน			
		คำผานหน่วย หน้าศัพท์	คำผานหน่วย อุปสรรค	คำผานหน่วย กลางศัพท์	คำผานหน่วย ท้ายศัพท์
		(4) เสริมสร้อย -เสริมสร้อย- สองพยางค์ -เสริมสร้อย สามพยางค์		(2) เชื่อม- พยางค์ แรก	-สระเสียง เดี่ยวเชื่อม เสียงสระ (2) พยางค์เดี่ยว -พยางค์เดี่ยว เปลี่ยนเสียงสระ (3) เสริมสร้อย -เสริมสร้อย พยางค์เดี่ยว -เสริมสร้อยสอง พยางค์ -เสริมสร้อยสาม พยางค์ -เสริมสร้อยสี่ พยางค์
	9.1.1.2 หน่วยผานที่มี นัยแห่งความ หมาย.	(1) เสียงเดี่ยว (2) พยางค์เดี่ยว -พยางค์เดี่ยวไม่ ซ้ำเสียง -พยางค์เดี่ยวซ้ำ เสียงแบบเน้น		(1) เสียงเดี่ยว -เสียงเดี่ยวเพิ่ม พยางค์ -เสียงเดี่ยวคง พยางค์ (2) สองเสียง เพิ่มพยางค์.	

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ประเภทของ คำสอน	ลักษณะของ หน่วยสอน	รูปของหน่วยสอน			
		คำสอนหน่วย หน้าศัพท์	คำสอนหน่วย อุปสรรค	คำสอนหน่วย กลางศัพท์	คำสอนหน่วย ท้ายศัพท์
		(3) สองพยางค์ -สองพยางค์ไม่ ซ้ำเสียง -สองพยางค์ซ้ำ เสียงแบบเน้น			
	9.1.1.3 หน่วยสอนที่มี ความหมาย	(1) พยางค์เดี่ยว (2) สองพยางค์			(1) พยางค์เดี่ยว (2) สองพยางค์ (3) แปรรูป.

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ประเภทของคำผาน	ลักษณะของหน่วยผาน	รูปของหน่วยผาน	
		หน่วยไมอิสระทางรูป	หน่วยไมอิสระซ้ำรูป
9.1.2 คำผานหน่วยไมอิสระ.	<p>- มีนัยแห่งความหมาย</p> <p>- มีความหมาย</p>	<p>1) ภาษาไทย</p> <p>(1) ภาษาไทยโบราณ</p> <p>(2) ภาษาไทยถิ่น</p> <p>(3) ทั่วไป</p> <p>2) คำยืม</p> <p>(1) ภาษาบาลี - สันสกฤต</p> <p>(2) ภาษาเขมร</p> <p>3) หน่วยผสม</p> <p>(1) ไทย - บาลี สันสกฤต</p> <p>(2) ไทย - เขมร</p>	<p>(1) พยางค์เดี่ยว</p> <p>(2) สองพยางค์ซ้ำทั้งคำ</p> <p>(3) สองพยางค์ซ้ำที่ละพยางค์.</p>

2) คำกริยากรรม - กริยาวิกรรม จะแบ่งตามลักษณะการณสถานคำได้ 3 พวก คือ

- (1) คำณสถานหน่วยหน้าศัพท์ เกิดจากหน่วยหน้าศัพท์ 3 หน่วยคำ
- (2) คำณสถานหน่วยกลางศัพท์ เกิดจากหน่วยกลางศัพท์ 2 หน่วยคำ
- (3) คำณสถานหน่วยท้ายศัพท์ เกิดจากหน่วยท้ายศัพท์ 1 หน่วยคำ
- (4) คำณสถานหน่วยเสริมสร้อย เกิดจากหน่วยเสริมสร้อย 2 หน่วยคำ

3) คำกริยากรรม - กริยากรรม - กริยาวิกรรม จะแบ่งตามลักษณะการณสถานคำได้ 2 พวก คือ

- (1) คำณสถานหน่วยกลางศัพท์ เกิดจากหน่วยกลางศัพท์ 1 หน่วยคำ
- (2) คำณสถานหน่วยเสริมสร้อย เกิดจากหน่วยเสริมสร้อย 1 หน่วยคำ

4) คำกริยากรรม จะแบ่งตามลักษณะการณสถานคำได้ 2 พวก คือ

- (1) คำณสถานหน่วยหน้าศัพท์ เกิดจากหน่วยหน้าศัพท์ 1 หน่วยคำ
- (2) คำณสถานหน่วยเสริมสร้อย เกิดจากหน่วยเสริมสร้อย 2 หน่วยคำ

9.2.1.4 คำบุพบท จะแบ่งตามลักษณะการณสถานคำได้ 2 พวก คือ

- (1) คำณสถานหน่วยหน้าศัพท์ เกิดจากหน่วยหน้าศัพท์ 1 หน่วยคำ
- (2) คำณสถานหน่วยเสริมสร้อย เกิดจากหน่วยเสริมสร้อย 2 หน่วยคำ

9.2.1.5 คำบุพบท จะแบ่งตามลักษณะการณสถานคำได้ 3 พวก คือ

- (1) คำณสถานหน่วยหน้าศัพท์ เกิดจากหน่วยหน้าศัพท์ 4 หน่วยคำ
- (2) คำณสถานหน่วยอุปสรรคคู่ เกิดจากหน่วยอุปสรรคคู่ 2 หน่วยคำ
- (3) คำณสถานหน่วยเสริมสร้อย เกิดจากหน่วยเสริมสร้อย 2 หน่วยคำ

9.2.1.6 คำกริยาวิเศษณ์ จะแบ่งตามลักษณะการณสถานคำได้ 3 พวก คือ

- (1) คำณสถานหน่วยหน้าศัพท์ เกิดจากหน่วยหน้าศัพท์ 2 หน่วยคำ
- (2) คำณสถานหน่วยอุปสรรคคู่ เกิดจากหน่วยอุปสรรคคู่ 1 หน่วยคำ
- (3) คำณสถานหน่วยท้ายศัพท์ เกิดจากหน่วยท้ายศัพท์ 1 หน่วยคำ

9.2.1.7 คำบอกจำนวนนับ จะแบ่งตามลักษณะการผสมคำได้ 3 พวก คือ

(1)	คำผสมหน่วยหน้าศัพท์	เกิดจากหน่วยหน้าศัพท์	1 หน่วยคำ
(2)	คำผสมหน่วยท้ายศัพท์	เกิดจากหน่วยท้ายศัพท์	1 หน่วยคำ
(3)	คำผสมหน่วยเสริมสร้อย	เกิดจากหน่วยเสริมสร้อย	2 หน่วยคำ

9.2.1.8 คำลักษณนาม จะแบ่งตามลักษณะการผสมคำได้ 1 พวก คือ

(1)	คำผสมหน่วยหน้าศัพท์	เกิดจากหน่วยหน้าศัพท์	3 หน่วยคำ

9.2.2 คำผสมชนิดเพิ่มหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐาน จะแบ่งได้ 9 ชนิด คือ

9.2.2.1 คำผสมชนิดเพิ่มหน้าที่คำกริยาเป็นคำนาม - กริยาสกรรม จะแบ่งตามลักษณะการผสมคำได้ 3 พวก คือ

(1)	คำผสมหน่วยหน้าศัพท์	เกิดจากหน่วยหน้าศัพท์	1 หน่วยคำ
(2)	คำผสมหน่วยกลางศัพท์	เกิดจากหน่วยกลางศัพท์	2 หน่วยคำ
(3)	คำผสมหน่วยท้ายศัพท์	เกิดจากหน่วยท้ายศัพท์	1 หน่วยคำ

9.2.2.2 คำผสมชนิดเพิ่มหน้าที่คำกริยาเป็นคำกริยาอกรรม - คุณศัพท์ จะแบ่งตามลักษณะการผสมคำได้ 4 พวก คือ

(1)	คำผสมหน่วยหน้าศัพท์	เกิดจากหน่วยหน้าศัพท์	6 หน่วยคำ
(2)	คำผสมหน่วยอุปสรรค	เกิดจากอุปสรรค	1 หน่วยคำ
(3)	คำผสมหน่วยกลางศัพท์	เกิดจากหน่วยกลางศัพท์	4 หน่วยคำ
(4)	คำผสมหน่วยท้ายศัพท์	เกิดจากหน่วยท้ายศัพท์	1 หน่วยคำ

9.2.2.3 คำผสมชนิดเพิ่มหน้าที่คำกริยาเป็นคำกริยาสกรรม - คุณศัพท์ จะแบ่งตามลักษณะการผสมคำได้ 3 พวก คือ

(1)	คำผสมหน่วยหน้าศัพท์	เกิดจากหน่วยหน้าศัพท์	5 หน่วยคำ
(2)	คำผสมหน่วยอุปสรรค	เกิดจากหน่วยอุปสรรค	1 หน่วยคำ
(3)	คำผสมหน่วยกลางศัพท์	เกิดจากหน่วยกลางศัพท์	2 หน่วยคำ

9.2.2.9 คำผานชนิดเพิ่มหน้าที่คำกริยาเป็นคำกริยากรรม - กริยาทวิกรรม - กริยาวิเศษณ์ คู่ศัพท์ จะแบ่งตามลักษณะการผานคำได้ 2 พวก คือ

- (1) คำผานหน่วยหน้าศัพท์ เกิดจากหน่วยหน้าศัพท์ 2 หน่วยคำ
- (2) คำผานหน่วยกลางศัพท์ เกิดจากหน่วยกลางศัพท์ 2 หน่วยคำ

9.2.3 คำผานชนิดเปลี่ยนหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐาน จะแบ่งได้ 7 ชนิด คือ

9.2.3.1 คำผานชนิดเปลี่ยนหน้าที่คำกริยาเป็นคำนาม จะแบ่งตามลักษณะการผานคำได้ 3 พวก คือ

- (1) คำผานหน่วยหน้าศัพท์ เกิดจากหน่วยหน้าศัพท์ 2 หน่วยคำ
- (2) คำผานหน่วยกลางศัพท์ เกิดจากหน่วยกลางศัพท์ 6 หน่วยคำ
- (3) คำผานหน่วยท้ายศัพท์ เกิดจากหน่วยท้ายศัพท์ 3 หน่วยคำ

9.2.3.2 คำผานชนิดเปลี่ยนหน้าที่คำกริยาเป็นคำกริยาวิเศษณ์ จะแบ่งตามลักษณะการผานคำได้ 1 พวก คือ

- (1) คำผานหน่วยอุปสรรคคู่ เกิดจากหน่วยอุปสรรคคู่ 1 หน่วยคำ

9.2.3.3 คำผานชนิดเปลี่ยนหน้าที่คำกริยาเป็นคำพิเศษ เกิดจากหน่วยหน้าศัพท์ 1 หน่วยคำ

9.2.3.4 คำผานชนิดเปลี่ยนหน้าที่คำนามเป็นคำกริยา จะแบ่งตามลักษณะการผานคำได้ 3 จำพวก คือ

- (1) คำผานหน่วยหน้าศัพท์ เกิดจากหน่วยหน้าศัพท์ 1 หน่วยคำ
- (2) คำผานหน่วยกลางศัพท์ เกิดจากหน่วยกลางศัพท์ 2 หน่วยคำ
- (3) คำผานหน่วยท้ายศัพท์ เกิดจากหน่วยท้ายศัพท์ 4 หน่วยคำ

9.2.3.5 คำผานชนิดเปลี่ยนหน้าที่คำนามเป็นคำกริยาวิเศษณ์ จะแบ่งตามลักษณะการผานคำได้ 3 พวก คือ

- (1) คำผานหน่วยหน้าศัพท์ เกิดจากหน่วยหน้าศัพท์ 3 หน่วยคำ
- (2) คำผานหน่วยกลางศัพท์ เกิดจากหน่วยกลางศัพท์ 2 หน่วยคำ
- (3) คำผานหน่วยท้ายศัพท์ เกิดจากหน่วยท้ายศัพท์ 1 หน่วยคำ

9.2.3.6 คำผานชนิดเปลี่ยนหน้าที่คำนาม เป็นคำกริยาวิเศษณ์ - คุณศัพท์ จะแบ่งตามลักษณะการผานคำได้ 2 พวก คือ

- (1) คำผานหน่วยหน้าศัพท์ เกิดจากหน่วยหน้าศัพท์ 1 หน่วยคำ
- (2) คำผานหน่วยท้ายศัพท์ เกิดจากหน่วยท้ายศัพท์ 1 หน่วยคำ

9.2.3.7 คำผานชนิดเปลี่ยนหน้าที่คำนาม เป็นคำกริยาอาการ - กริยาวิเศษณ์
- คุณศัพท์ จะแบ่งตามลักษณะการผานคำได้ 2 พวก คือ

- (1) คำผานหน่วยหน้าศัพท์ เกิดจากหน่วยหน้าศัพท์ 3 หน่วยคำ
- (2) คำผานหน่วยท้ายศัพท์ เกิดจากหน่วยท้ายศัพท์ 2 หน่วยคำ

หน้าที่ของคำผานในภาษาไทย อาจสรุปให้เห็นได้แก่นชัด ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 20 หน้าที่ของคำผานในภาษาไทย

ชนิดของ คำผาน	หน้าที่ของ หน่วยคำมูลฐาน	หน้าที่ของ คำผาน	จำนวนหน่วยผานแต่ละประเภท				
			หน่วย หน้าศัพท์	หน่วยอุป สรรค	หน่วย กลางศัพท์	หน่วย ท้ายศัพท์	หน่วย เสริมสร้อย
9.2.1 คำผาน ซ้ำหน้าที่หน่วยคำ มูลฐาน.	9.2.1.1 นาม	นาม	19	1	4	9	2
	9.2.1.2 สรรพนาม	สรรพนาม	4	-	1	-	2
	9.2.1.3 กริยา						
	1) กริยาอาการ	กริยาอาการ	12	3	4	-	1
	กริยาอาการ	กริยาอาการ					
	2) กริยาอาการ	กริยาอาการ	3	-	2	1	-
	กริยาอาการ	กริยาอาการ					
	3) กริยาอาการ	กริยาอาการ	1	-	1	1	2
	กริยาอาการ	กริยาอาการ					
	4) กริยาอาการ	กริยาอาการ	1	-	-	-	1
	9.2.1.4 บุพบท	บุพบท	2	-	-	-	2
	9.2.1.5 บอกเวลา	บอกเวลา	4	2	-	-	2
	9.2.1.6 กริยาวิเศษณ์	กริยาวิเศษณ์	2	1	-	1	-

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ชนิดของ คำผสาร	หน้าที่ของ หน่วยคำมูลฐาน	หน้าที่ของ คำผสาร	จำนวนของหน่วยผสารแต่ละประเภท				
			หน่วย หน้าศัพท์	หน่วยอุป- สรรค	หน่วย กลางศัพท์	หน่วย ท้ายศัพท์	หน่วย เสริมสรอย
	9.2.1.7 บอก จำนวนนับ	บอกจำนวนนับ	1	-	-	1	2
	9.2.1.8 ลักษณนาม	ลักษณนาม	3	-	-	-	-
9.2.2 คำผสาร เพิ่มหน้าที่ของ หน่วยคำมูลฐาน	9.2.2.1 กริยาสกรรม	กริยาสกรรม- นาม	1	-	2	-	1
	9.2.2.2 กริยาอกรรม	กริยาอกรรม- คุณศัพท์	6	1	4	1	-
	9.2.2.3 กริยาสกรรม	กริยาสกรรม- คุณศัพท์	5	1	2	-	-
	9.2.2.4 กริยาอกรรม- กริยาสกรรม	กริยาอกรรม- กริยาสกรรม- คุณศัพท์	6	-	3	1	-
	9.2.2.5 กริยาสกรรม- กริยาทวิกรรม	กริยาสกรรม- กริยาทวิกรรม- คุณศัพท์	-	-	-	1	1

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ชนิดของ คำวล	หน้าที่ของ หน่วยคำมูลฐาน	หน้าที่ของ คำวล	จำนวนของหน่วยวลแต่ละประเภท				
			หน่วย หน้าศัพท์	หน่วยอุป สรรค	หน่วย กลางศัพท์	หน่วย ท้ายศัพท์	หน่วย เสริมสรอย
	9.2.2.6 กริยา กรรม-กริยา- กรรม-กริยา กรรม	กริยากรรม- กริยากรรม- กริยากรรม- กรรมศัพท์	-	-	1	1	-
	9.2.2.7 กริยา กรรม	กริยากรรม- กริยาวิเศษ กรรมศัพท์	4	5	3	-	-
	9.2.2.8 กริยา กรรม-กริยา กรรม	กริยากรรม- กริยากรรม- กริยาวิเศษ กรรมศัพท์	1	-	-	1	-
	9.2.2.9 กริยา กรรม-กริยา กรรม	กริยากรรม- กริยากรรม- กริยาวิเศษ กรรมศัพท์	2	-	2	-	-
9.2.3 คำวล เปลี่ยนหน้าที่ของ หน่วยคำมูลฐาน	9.2.3.1 กริยา	นาม	12	-	6	3	-
	9.2.3.2 กริยา	กริยาวิเศษ	-	1	-	-	-
	9.2.3.3 กริยา	พิเศษ	1	-	-	-	-
	9.2.3.4 นาม	กริยา	1	-	2	4	-
	9.2.3.5 นาม	กริยาวิเศษ	3	-	2	1	-
	9.2.3.6 นาม	กริยาวิเศษ- กรรมศัพท์	1	-	-	1	-
	9.2.3.7 นาม	กริยากรรม- กริยาวิเศษ กรรมศัพท์	3	-	-	2	-

9.3 รูปลักษณะของหน่วยยสถาน หน่วยยสถานในภาษาไทยจะแบ่งตามรูปลักษณะเป็นพวกใหญ่ ๆ ใด 2 พวก คือ

9.3.1 หน่วยยสถานต่างรูป เป็นหน่วยยสถานที่มีรูปลักษณะคำแตกต่างกับหน่วยคำมูลฐาน จะแบ่งได้ 4 ชนิด คือ

9.3.1.1 หน่วยหน้าศัพท์ จะแบ่งได้อีกเป็น 4 พวก คือ

- (1) หน่วยหน้าศัพท์เสียงเดียว เท่าที่รวบรวมได้มี 7 หน่วยคำ
- (2) หน่วยหน้าศัพท์พยางค์เดียว ซึ่งจะแบ่งได้เป็น
 - ก. หน่วยหน้าศัพท์พยางค์เดียวซ้ำเสียง มีอยู่ 1 หน่วยคำ
ปรากฏในรูปต่าง ๆ 60 รูป
 - ข. หน่วยหน้าศัพท์พยางค์เดียวไม่ซ้ำเสียง มีอยู่ 70
หน่วยคำ
 - ค. หน่วยหน้าศัพท์พยางค์เดียวซ้ำเสียงแบบเน้น มีอยู่
1 หน่วยคำ โดยจะมีรูปแปรเปลี่ยนไปตามรูปลักษณะ
ของหน่วยคำมูลฐาน
 - ง. หน่วยหน้าศัพท์พยางค์เดียวเปลี่ยนเสียงสระ จะ
เปลี่ยนไปเป็น 2 ลักษณะ คือเสียงสระของหน่วย
หน้าศัพท์จะเปลี่ยนไปเป็นเสียงสระที่เกิดในระดับ
และต่างระดับกับเสียงสระในหน่วยคำมูลฐาน
- (3) หน่วยหน้าศัพท์สองพยางค์ไม่ซ้ำเสียง มีอยู่ 22 หน่วยคำ
- (4) หน่วยหน้าศัพท์เสริมสร้อย มีอยู่ 2 ชนิด คือ
 - ก. หน่วยหน้าศัพท์เสริมสร้อยสองพยางค์ มีอยู่ 1 หน่วยคำ
 - ข. หน่วยหน้าศัพท์เสริมสร้อยสามพยางค์ มีอยู่ 1 หน่วยคำ
 หน่วยหน้าศัพท์ทั้ง 3 ชนิดนี้จะเปลี่ยนรูปโดยมีหน่วยคำมูลฐาน

เป็นหลัก

9.3.1.2 หน่วยอุปสรรค จะแบ่งได้เป็น 2 พวก คือ

- (1) หน่วยอุปสรรคคู่พยางค์เดียว มีอยู่ 21 หน่วยคำ
- (2) หน่วยอุปสรรคคู่ สองพยางค์ มีอยู่ 2 หน่วยคำ

9.3.1.3 หน่วยกลางศัพท์ จะแบ่งได้เป็น 3 พวก คือ

- (1) หน่วยกลางศัพท์พยางค์เดี่ยว มีอยู่ 5 หน่วยคำ
- (2) หน่วยกลางศัพท์เสียงอักษรเพิ่มพยางค์ มีอยู่ 13 หน่วยคำ
- (3) หน่วยกลางศัพท์พยางค์เดี่ยวเพิ่มพยางค์ มีอยู่ 1 หน่วยคำ

9.3.1.4 หน่วยท้ายศัพท์ จะแบ่งได้เป็น 4 พวก คือ

- (1) หน่วยท้ายศัพท์สระเสียงเดียว มีอยู่ 4 หน่วยคำ
- (2) หน่วยท้ายศัพท์พยางค์เดี่ยว มีอยู่ 3 หน่วยคำ
- (3) หน่วยท้ายศัพท์พยางค์เดี่ยว จำแนกได้เป็น 4 ชนิด คือ

- ก. หน่วยท้ายศัพท์พยางค์เดี่ยวเชื่อมพยางค์ มีอยู่ 7 หน่วยคำ
- ข. หน่วยท้ายศัพท์พยางค์เดี่ยวเพิ่มพยางค์ มีอยู่ 11 หน่วยคำ
- ค. หน่วยท้ายศัพท์พยางค์เดี่ยวแปรรูป มีอยู่ 1 หน่วยคำ
- ง. หน่วยท้ายศัพท์พยางค์เดี่ยวเปลี่ยนเสียงสระ มีอยู่ 1 หน่วยคำ
ซึ่งจะแปรรูปไปตามเสียงสระของหน่วยคำมูลฐานให้เป็นเสียงสระ
ทันทีที่เกิดต่างระดับหรือระดับเดียวกับเสียงสระที่ปรากฏในหน่วยคำ
มูลฐาน

(4) หน่วยท้ายศัพท์สองพยางค์ จำแนกได้เป็น 2 ชนิด คือ

- ก. หน่วยท้ายศัพท์สองพยางค์คงรูป มีอยู่ 1 หน่วยคำ
- ข. หน่วยท้ายศัพท์สองพยางค์ชนิดเชื่อมเสียง มีอยู่ 1 หน่วยคำ

(5) หน่วยท้ายศัพท์เสริมสร้อย จำแนกได้เป็น 4 พวก คือ

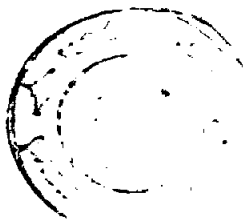
- ก. หน่วยท้ายศัพท์เสริมสร้อยพยางค์เดี่ยว มีอยู่ 1 หน่วยคำ
- ข. หน่วยท้ายศัพท์เสริมสร้อยสองพยางค์ มีอยู่ 1 หน่วยคำ

- ค. หน่วยท้ายศัพท์เสริมสร้อยสามพยางค์ มีอยู่ 1 หน่วยคำ
 ง. หน่วยท้ายศัพท์เสริมสร้อยสี่พยางค์ มีอยู่ 1 หน่วยคำ

หน่วยท้ายศัพท์ทั้ง 4 พวกนี้จะแปรเปลี่ยนรูปไปตามรูปลักษณะของหน่วยคำมูลฐาน

9.3.2 หน่วยยسانซ้ำรูป จะแบ่งได้เป็น 3 พวก คือ

- 9.3.2.1 หน่วยยسانซ้ำรูปพยางค์เดียว มีอยู่ 80 รูป
 9.3.2.2 หน่วยยسانซ้ำรูปสองพยางค์ซ้ำทั้งคำ มีอยู่ 21 รูป
 9.3.2.3 หน่วยยسانซ้ำรูปสองพยางค์ซ้ำทีละพยางค์ มีอยู่ 9 รูป

ตารางที่ 21 รูปลักษณะของหน่วยผสานทางรูป

หน่วย หน้าศัพท์	จำนวน หน่วยคำ	หน่วย อุปสรรค	จำนวน หน่วยคำ	หน่วย กลางศัพท์	จำนวน หน่วยคำ	หน่วย ท้ายศัพท์	จำนวน หน่วยคำ
1) เสียงเดี่ยว	7	1) พยางค์เดี่ยว	21	1) พยัญชนะ เสียงเดี่ยว	5	1) สระเสียง เดี่ยว	4
2) พยางค์ เดี่ยว	73					2) พยัญชนะ เสียงเดี่ยว	3
-พยางค์เดี่ยวซ้ำ เสียง	1	2) สองพยางค์	2	2) เสียงอักษร เพิ่มพยางค์	13	3) พยางค์ เดี่ยว	20
-พยางค์เดี่ยวไม่ ซ้ำเสียง	70			3) พยางค์เดี่ยว เพิ่มพยางค์	1	-พยางค์เดี่ยว เชื่อมพยางค์	7
-พยางค์เดี่ยวซ้ำ เสียงแบบเน้น	1					-พยางค์เดี่ยว เพิ่มพยางค์	11
-พยางค์เดี่ยว เปลี่ยนเสียง สระ	1					-พยางค์เดี่ยว แปรรูป	1
3) สองพยางค์ ไม่ซ้ำเสียง	22					-พยางค์เดี่ยว เปลี่ยนเสียง สระ	1
4) เสริมสร้อย	2					4) สองพยางค์	2
-เสริมสร้อยสอง พยางค์	1					-สองพยางค์ คงรูป	
-เสริมสร้อยสาม พยางค์	1					-สองพยางค์ เชื่อมเสียง หน่วยคำมูล ฐาน	1

ตารางที่ 21 (ต่อ)

หน่วย หน้าศัพท์	จำนวน หน่วยคำ	หน่วย อุปสรรค	จำนวน หน่วยคำ	หน่วย กลางศัพท์	จำนวน หน่วยคำ	หน่วย ท้ายศัพท์	จำนวน หน่วยคำ
						(5) เสริม สรอย	4
						-เสริมสรอย พยางค์เดียว	1
						-เสริมสรอย สองพยางค์	1
						-เสริมสรอย สามพยางค์	1
						-เสริมสรอย สี่พยางค์	1

ตารางที่ 22 รูปลักษณะของหน่วยผลงานซ้ำรูป

ชนิดของหน่วยผลงาน	จำนวนหน่วยค่า
9.3.2.1 หน่วยผลงานซ้ำรูปพยางค์เดี่ยว	80
9.3.2.2 หน่วยผลงานซ้ำรูปสองพยางค์ซ้ำทั้งคำ	21
9.3.2.2 หน่วยผลงานซ้ำรูปสองพยางค์ซ้ำที่ละพยางค์	9

9.4 หน้าที่ของหน่วยผลงาน จะแบ่งได้ 2 พวก คือ

9.4.1 หน่วยผลงานชนิดทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ จะแบ่งได้เป็น 6 พวก คือ

9.4.1.1 หน่วยผลงานนาม หน่วยผลงานนามจะเปลี่ยนหน้าที่หน่วยคำมูลฐาน 3 ชนิด คือ

- 1) เปลี่ยนหน้าที่หน่วยคำมูลฐานที่เป็นคำกริยาให้เป็นคำนาม
- 2) เปลี่ยนหน้าที่หน่วยคำมูลฐานจากคำคุณศัพท์ให้เป็นคำนาม
- 3) เปลี่ยนหน้าที่หน่วยคำมูลฐานจากคำกริยาวิเศษณ์ให้เป็นคำนาม

หน่วยผลงานนามมี 36 หน่วยค่า เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 22 หน่วยค่า หน่วยกลางศัพท์ 9 หน่วยค่า หน่วยอุปสรรค 1 หน่วยค่า และหน่วยท้ายศัพท์ 4 หน่วยค่า

9.4.1.2 หน่วยผลงานกริยา จะเปลี่ยนหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐาน 2 ชนิด คือ

- 1) เปลี่ยนหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐานจากคำนามเป็นคำกริยา
- 2) เปลี่ยนหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐานจากคำกริยาวิเศษณ์เป็นคำกริยา

หน่วยผลงานกริยามีอยู่ 34 หน่วยค่า เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 16 หน่วยค่า หน่วยอุปสรรค 6 หน่วยค่า หน่วยกลางศัพท์ 6 หน่วยค่า และหน่วยท้ายศัพท์ 6 หน่วยค่า

9.4.1.3 หน่วยผลงานกริยาวิเศษณ์ จะเปลี่ยนหรือเพิ่มหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐาน

3 ชนิด คือ

- 1) เปลี่ยนหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐานจากคำนามเป็นคำกริยาวิเศษณ์
- 2) เพิ่มหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐานที่เป็นคำกริยาให้เป็นคำกริยาวิเศษณ์
- 3) เพิ่มหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐานที่เป็นคำคุณศัพท์ให้เป็นคำกริยาวิเศษณ์

หน่วยผลงานกริยาวิเศษณ์มีอยู่ 21 หน่วยคำ เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 12 หน่วยคำ หน่วยกลางศัพท์ 6 หน่วยคำ และหน่วยท้ายศัพท์ 3 หน่วยคำ

9.4.1.4 หน่วยผลงานลักษณะนาม จะเปลี่ยนหรือเพิ่มหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐาน

2 ชนิด คือ

- 1) เปลี่ยนหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐานจากคำกริยาเป็นลักษณะนาม
- 2) เพิ่มหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐานที่เป็นคำนามให้เป็นลักษณะนาม

หน่วยผลงานลักษณะนามมีอยู่ 4 หน่วยคำ เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 1 หน่วยคำ และหน่วยกลางศัพท์ 3 หน่วยคำ

9.4.1.5 หน่วยผลงานคุณศัพท์ จะเพิ่มหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐาน 3 ชนิด คือ

- 1) เพิ่มหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐานที่เป็นคำนามให้เป็นคำคุณศัพท์
- 2) เพิ่มหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐานที่เป็นคำกริยาให้เป็นคำคุณศัพท์
- 3) เพิ่มหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐานที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์ ให้เป็นคำคุณศัพท์

หน่วยผลงานคุณศัพท์ มีอยู่ 74 หน่วยคำ เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 48 หน่วยคำ หน่วยอุปสรรค 8 หน่วยคำ หน่วยกลางศัพท์ 9 หน่วยคำ และหน่วยท้ายศัพท์ 9 หน่วยคำ

9.4.1.6 หน่วยผลงานพิเศษ จะเพิ่มหน้าที่ของหน่วยคำมูลฐานที่เป็นคำกริยาให้เป็นคำพิเศษอีกชนิดหนึ่ง มีอยู่ 1 หน่วยคำ เป็นหน่วยหน้าศัพท์

ตารางที่ 23 หน่วยงานชนิดทำหน้าที่ทางไวยากรณ์

ชนิดของหน่วยงาน	หน้าที่ของหน่วยงาน	จำนวนหน่วยงาน			
		หน่วยหน้าศัพท์	หน่วยอุปสรรค	หน่วยกลางศัพท์	หน่วยท้ายศัพท์
9.4.1.1 หน่วยงานนาม	1) เปลี่ยนคำกริยาให้เป็นคำนาม	17	-	8	3
	2) เปลี่ยนคำคุณศัพท์ให้ เป็นคำนาม	9	1	5	2
	3) เปลี่ยนคำกริยาวิเศษณ์ให้เป็นคำนาม	10	-	4	4
9.4.1.2 หน่วยงานกริยา	1) เปลี่ยนคำนามเป็นคำกริยา	11	-	2	-
	2) เปลี่ยนคำกริยาวิเศษณ์เป็นคำกริยา	8	6	5	3
9.4.1.3 หน่วยงานกริยาวิเศษณ์	1) เปลี่ยนคำนามเป็นคำกริยาวิเศษณ์	7	-	4	2
	2) เพิ่มหน้าที่คำกริยาเป็นคำกริยาวิเศษณ์	7	-	5	-
	3) เพิ่มหน้าที่คำคุณศัพท์เป็นกริยาวิเศษณ์	6	-	5	2

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ชนิดของหน่วยผสม	หน้าที่ของหน่วยผสม	จำนวนหน่วยผสม			
		หน่วยหน้าศัพท์	หน่วยอุปสรรค	หน่วยกลางศัพท์	หน่วยท้ายศัพท์
9.4.1.4 หน่วยผสม ลักษณะนาม	1) เปลี่ยนหน้าที่คำกริยา เป็นลักษณะนาม	1	-	2	-
	2) เพิ่มหน้าที่คำนามเป็น ลักษณะนาม	-	-	1	-
9.4.1.5 หน่วยผสม คุณศัพท์	1) เพิ่มหน้าที่คำนามเป็น คำคุณศัพท์	15-	-	2	2
	2) เพิ่มหน้าที่คำกริยาเป็น คุณศัพท์	24	3	7	2
	3) เพิ่มหน้าที่คำกริยา- วิเศษณ์เป็นคำคุณศัพท์	9	6	5	5
9.4.1.6 หน่วยผสม พิเศษ	1) เพิ่มหน้าที่คำกริยาเป็น คำพิเศษ	1	-	-	-

9.4.2 หน่วยผสมชนิดไม่ทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ จะแบ่งได้ 8 พวก คือ

9.4.2.1 หน่วยผสมนามชนิดไม่เปลี่ยนหน้าที่ จะแบ่งได้ 2 ชนิด คือ

- 1) หน่วยผสมนามชนิดคงหน้าที่และความหมายมีอยู่ 32 หน่วยคำ เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 14 หน่วยคำ หน่วยอุปสรรค 1 หน่วยคำ หน่วยกลางศัพท์ 7 หน่วยคำ และหน่วยท้ายศัพท์ 10 หน่วยคำ
- 2) หน่วยผสมนามชนิดคงหน้าที่ แต่เปลี่ยนความหมายจะมีอยู่ 38 หน่วยคำ เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 28 หน่วยคำ หน่วยกลางศัพท์ 4 หน่วยคำ และหน่วยท้ายศัพท์ 6 หน่วยคำ

9.4.2.2 หน่วยผสมสรรพนามชนิดไม่เปลี่ยนหน้าที่ เป็นหน่วยสรรพนามที่คงหน้าที่และความหมายของหน่วยคำมูลฐาน มีอยู่ 15 หน่วยคำ เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 13 หน่วยคำ หน่วยกลางศัพท์ 1 หน่วยคำ และหน่วยท้ายศัพท์ 1 หน่วยคำ

9.4.2.3 หน่วยผสมกริยาชนิดไม่เปลี่ยนหน้าที่ จะแบ่งได้ 2 ชนิด คือ

- 1) หน่วยผสมกริยาชนิดคงหน้าที่และความหมายจะมีอยู่ 44 หน่วยคำ คือหน่วยหน้าศัพท์ 19 หน่วยคำ หน่วยอุปสรรค 16 หน่วยคำ หน่วยกลางศัพท์ 5 หน่วยคำ และหน่วยท้ายศัพท์ 4 หน่วยคำ
- 2) หน่วยผสมกริยาชนิดคงหน้าที่ แต่เปลี่ยนความหมายจะมีอยู่ 45 หน่วยคำ เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 30 หน่วยคำ หน่วยอุปสรรค 3 หน่วยคำ หน่วยกลางศัพท์ 10 หน่วยคำ และหน่วยท้ายศัพท์ 2 หน่วยคำ

9.4.2.4 หน่วยผสมสารกิริยาวิเศษชนิดไม่เปลี่ยนหน้า จะแบ่งได้ 2 ชนิด คือ

- 1) หน่วยผสมสารกิริยาวิเศษชนิดคงหน้าและความหมาย จะมีอยู่ 41 หน่วยคำ เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 15 หน่วยคำ หน่วยอุปสรรค 15 หน่วยคำ หน่วยกลางศัพท์ 5 หน่วยคำ และหน่วยท้ายศัพท์ 6 หน่วยคำ
- 2) หน่วยผสมสารกิริยาวิเศษชนิดคงหน้า แต่เปลี่ยนความหมาย จะมีอยู่ 49 หน่วยคำ เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 30 หน่วยคำ หน่วยอุปสรรค 3 หน่วยคำ หน่วยกลางศัพท์ 11 หน่วยคำ และหน่วยท้ายศัพท์ 5 หน่วยคำ

9.2.4.5 หน่วยผสมบุพบทชนิดไม่เปลี่ยนหน้า

เป็นหน่วยผสมบุพบทชนิดคงหน้าและความหมายของหน่วยคำมูลฐาน มีอยู่ 8 หน่วยคำ เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 6 หน่วยคำ หน่วยกลางศัพท์ 1 หน่วยคำ และหน่วยท้ายศัพท์ 1 หน่วยคำ

9.2.4.6 หน่วยผสมลักษณนามชนิดไม่เปลี่ยนหน้า

เป็นหน่วยผสมลักษณนามชนิดคงหน้าและความหมายของหน่วยคำมูลฐาน จะมีอยู่ 10 หน่วยคำ เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 6 หน่วยคำ หน่วยกลางศัพท์ 3 หน่วยคำ และหน่วยท้ายศัพท์ 1 หน่วยคำ

9.2.4.7 หน่วยผสมบอกเวลาชนิดไม่เปลี่ยนหน้า

เป็นหน่วยผสมที่จะคงหน้าและความหมายของหน่วยคำมูลฐาน มีอยู่ 19 หน่วยคำ เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 9 หน่วยคำ หน่วยอุปสรรค 3 หน่วยคำ หน่วยกลางศัพท์ 5 หน่วยคำ และหน่วยท้ายศัพท์ 2 หน่วยคำ

9.2.4.8 หน่วยผสมบอกจำนวนนับ ชนิดไม่เปลี่ยนหน้า

เป็นหน่วยผสมที่จะคงหน้าและความหมายของหน่วยคำมูลฐาน จะมีอยู่ 4 หน่วยคำ เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 2 หน่วยคำ และหน่วยท้ายศัพท์ 2 หน่วยคำ

ตารางที่ 24 หน่วยผลงานชนิดไม่ทำหน้าที่ทางไวยากรณ์

ชนิดของหน่วยผลงาน	หน้าที่ของหน่วยผลงาน	จำนวนหน่วยผลงาน			
		หน่วย หน้าศัพท์	หน่วย ปลงวรรณคดี	หน่วย กลางศัพท์	หน่วย ท้ายศัพท์
9.4.2.1 หน่วยผลงานนาม	1) คงหน้าที่และความ หมาย	14	1	7	10
	2) คงหน้าที่แต่เปลี่ยน ความหมาย	28	-	4	6
9.4.2.2 หน่วยผลงานสรรพนาม	1) คงหน้าที่และความ หมาย	13	-	1	1
9.4.2.3 หน่วยผลงานกริยา	1) คงหน้าที่และความ หมาย	19	16	5	4
	2) คงหน้าที่แต่เปลี่ยน ความหมาย	30	3	10	2
9.4.2.4 หน่วยผลงานกริยา วิเศษณ์	1) คงหน้าที่และความ หมาย	15	15	5	6
	2) คงหน้าที่แต่เปลี่ยน ความหมาย	30	3	11	5
9.4.2.5 หน่วยผลงาน บุพบท	1) คงหน้าที่และความ หมาย	6	-	1	1
9.4.2.6 หน่วยผลงานลักษณ นาม	1) คงหน้าที่และความ หมาย	6	-	3	1
9.4.2.7 หน่วยผลงานบอก เวลา	1) คงหน้าที่และความ หมาย	9	3	5	2
9.4.2.8 หน่วยผลงานบอก จำนวนนับ	1) คงหน้าที่และความ หมาย	2	-	-	2

9.5 ความหมายของหน่วยผสม หน่วยผสมจะแบ่งตามความหมายได้ 2 พวก คือ

9.5.1 หน่วยผสมชนิดคงความหมายของหน่วยค่ามูลฐาน มีอยู่ 5 ชนิด คือ

1) หน่วยผสมประกอบหน่วยค่ามูลฐานชื่อสัตว์ มีอยู่ 19 หน่วยค่า เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 8 หน่วยค่า หน่วยกลางศัพท์ 4 หน่วยค่า และหน่วยท้ายศัพท์ 7 หน่วยค่า

2) หน่วยผสมประกอบหน่วยค่ามูลฐานชื่อพืช มีอยู่ 18 หน่วยค่า เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 10 หน่วยค่า หน่วยกลางศัพท์ 2 หน่วยค่า และหน่วยท้ายศัพท์ 6 หน่วยค่า

3) หน่วยผสมประกอบหน่วยค่ามูลฐานชื่อคน มีอยู่ 35 หน่วยค่า เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 21 หน่วยค่า หน่วยกลางศัพท์ 5 หน่วยค่า และหน่วยท้ายศัพท์ 9 หน่วยค่า

4) หน่วยผสมประกอบหน่วยค่ามูลฐานชื่อสถานที่และสิ่งของเครื่องใช้ มีอยู่ 32 หน่วยค่า เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 15 หน่วยค่า หน่วยอุปสรรค 3 หน่วยค่า หน่วยกลางศัพท์ 7 หน่วยค่า และหน่วยท้ายศัพท์ 7 หน่วยค่า

5) หน่วยผสมประกอบหน่วยค่ามูลฐานชนิดบอกกิริยาอาการและลักษณะ มีอยู่ 96 หน่วยค่า เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 48 หน่วยค่า หน่วยอุปสรรค 20 หน่วยค่า หน่วยกลางศัพท์ 16 หน่วยค่า และหน่วยท้ายศัพท์ 12 หน่วยค่า

ตารางที่ 25 หน่วยผสมชนิดคงความหมายของหน่วยคำมูลฐาน

ชนิดของหน่วยผสม	ความหมายของคำผสม	จำนวนหน่วยผสม				
		หน่วย หน้าศัพท์	หน่วย ปลสรรคคุณ	หน่วย กลางศัพท์	หน่วย ท้ายศัพท์	หน่วย เสริมสรอย
1) หน่วยผสมประกอบหน่วยคำมูลฐาน ชื่อสัตว์	-ชื่อเฉพาะของสัตว์หรือหมายถึงสัตว์	7	-	4	6	2
2) หน่วยผสมประกอบหน่วยคำมูลฐาน ชื่อพืช	-ชื่อเฉพาะของพืชหรือหมายถึงพืช	9	-	2	5	2
3) หน่วยผสมประกอบหน่วยคำมูลฐาน ชื่อคน	-คนและอวัยวะของคน	20	-	5	8	2
4) หน่วยผสมประกอบหน่วยคำมูลฐาน ชื่อสถานที่และสิ่งของเครื่องใช้	-ชื่อสถานที่และสิ่งของเครื่องใช้	14	3	7	6	2
5) หน่วยผสมประกอบหน่วยคำมูลฐาน ชนิดบอกอาการและลักษณะ	-บอกกิริยาอาการความรู้สึกและลักษณะของสิ่งต่าง ๆ	47	20	16	11	2

9.5.2 หน่วยผสมชนิดเปลี่ยนความหมายของหน่วยคำมูลฐาน มีอยู่ 7 ชนิด คือ

- 1) หน่วยผสมชนิดเปลี่ยนความหมายของหน่วยคำมูลฐานเป็นตรงกันข้าม มีอยู่ 8 หน่วยคำ ซึ่งได้แก่หน่วยหน้าศัพท์ชนิดเดียว
- 2) หน่วยผสมชนิดเปลี่ยนความหมายของหน่วยคำมูลฐานให้เป็นคำผสมชื่อสถานที่และสิ่งของเครื่องใช้ มีอยู่ 23 หน่วยคำ เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 14 หน่วยคำ หน่วยกลางศัพท์ 8 หน่วยคำ และหน่วยอุปสรรค 1 หน่วยคำ
- 3) หน่วยผสมชนิดเปลี่ยนความหมายของหน่วยคำมูลฐานให้เป็นคำผสมชื่อคนที่แสดงอาการใดอย่างหนึ่ง มีอยู่ 14 หน่วยคำ เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 8 หน่วยคำ หน่วยกลางศัพท์ 3 หน่วยคำ และหน่วยท้ายศัพท์ 3 หน่วยคำ
- 4) หน่วยผสมชนิดเปลี่ยนความหมายของหน่วยคำมูลฐานให้เป็นคำผสมชื่อคนที่สัมพันธ์กับสถานที่หรือสิ่งของเครื่องใช้ มีอยู่ 9 หน่วยคำ คือหน่วยหน้าศัพท์ 6 หน่วยคำ และหน่วยท้ายศัพท์ 3 หน่วยคำ
- 5) หน่วยผสมชนิดเพิ่มน้ำหนักแห่งความหมายของหน่วยคำมูลฐาน มีอยู่ 7 หน่วยคำ เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 5 หน่วยคำ และหน่วยท้ายศัพท์ 2 หน่วยคำ
- 6) หน่วยผสมชนิดเพิ่มความหมายของหน่วยคำมูลฐานให้เป็นคำผสมที่มีความหมายเหมือนกริยา ในภาษาเขมรหรือคำที่ให้อาการใกล้เคียงกัน มีอยู่ 33 หน่วยคำ เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 22 หน่วยคำ และหน่วยกลางศัพท์ 11 หน่วยคำ
- 7) หน่วยผสมชนิดเพิ่มความหมายของหน่วยคำมูลฐานด้วยความหมายประจำคำหรือนัยแห่งความหมายของหน่วยผสม มีอยู่ 38 หน่วยคำ เป็นหน่วยหน้าศัพท์ 26 หน่วยคำ เป็นหน่วยท้ายศัพท์ 12 หน่วยคำ

ตารางที่ 26 หน่วยผลงานชนิดเปลี่ยนความหมายของหน่วยคำมูลฐาน

ชนิดของหน่วยผลงาน	ความหมายของคำผลงาน	จำนวนหน่วยผลงาน			
		หน่วย หน้าศัพท์	หน่วย ปลักรัก	หน่วย กลางศัพท์	หน่วย ท้ายศัพท์
1) หน่วยผลงานชนิดกลับ ความ	-ตรงกันข้ามกับหน่วยคำ มูลฐาน	8	-	-	-
2) หน่วยผลงานบอกชื่อ สถานที่และสิ่งของ เครื่องมือเครื่องใช้	-ชื่อสถานที่และสิ่งของ เครื่องมือเครื่องใช้	14	-	8	1
3) หน่วยผลงานบอกผู้แสดง อาการ	-ผู้แสดงอาการหรือผู้มี ลักษณะตามความหมาย ของหน่วยคำมูลฐาน	8	-	3	3
4) หน่วยผลงานบอกผู้เกี่ยว ข้อง	-ผู้เกี่ยวข้องกับเครื่องมือ เครื่องใช้หรือสถานที่	6	-	-	3
5) หน่วยผลงานชนิดเพิ่ม น้ำหนักแห่งความหมาย	-เพิ่มน้ำหนักแห่งความ หมายของหน่วยคำมูล ฐาน	5	-	-	2
6) หน่วยผลงานกริยาการ ตัด	-เพิ่มความหมายของหน่วย คำมูลฐานใดให้ความ หมายว่า "ทำให้"	22	-	11	-
7) หน่วยผลงานเพิ่มความ หมาย	-เพิ่มความหมายของหน่วย คำมูลฐานควยความหมาย ของหน่วยผลงาน	26	-	-	12

9.6 ที่มาของหน่วยผลงานในภาษาไทย หน่วยผลงานในภาษาไทยมีที่มาจากดังนี้

9.6.1 หน่วยผลงานภาษาไทย จะแบ่งได้ 4 พวก คือ

9.6.1.1 หน่วยผลงานโบราณ มีอยู่ 3 ชนิด คือ

- 1) หน่วยผลงานโบราณคงความหมาย มีอยู่ 16 หน่วยคำ
- 2) หน่วยผลงานโบราณเพิ่มความหมาย มีอยู่ 11 หน่วยคำ
- 3) หน่วยผลงานโบราณเปลี่ยนความหมาย มีอยู่ 4 หน่วยคำ

9.6.1.2 หน่วยผลงานชนิดเปลี่ยนรูปมาจากหน่วยคำอิสระ มีอยู่ 9 หน่วยคำ

9.6.1.3 หน่วยผลงานชนิดเปลี่ยนรูปมาจากคำซ้ำ มีอยู่ 7 หน่วยคำ

9.6.1.4 หน่วยผลงานชนิดเพิ่มเสียงหน่วยคำมูลฐาน มีอยู่ 1 หน่วยคำ

9.6.2 หน่วยผลงานชนิดหน่วยคำยืม เป็นหน่วยคำยืมที่มาจากภาษาต่างประเทศ 3 ภาษา คือ

9.6.2.1 หน่วยคำยืมจากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต จะแบ่งได้ 5 พวก คือ

- (1) หน่วยผลงานเปลี่ยนและกำหนดหน้าที่หน่วยคำมูลฐาน มีอยู่ 5 หน่วยคำ
- (2) หน่วยผลงานคงความหมาย มีอยู่ 7 หน่วยคำ
- (3) หน่วยผลงานเพิ่มความหมาย มีอยู่ 21 หน่วยคำ
- (4) หน่วยผลงานเปลี่ยนความหมาย มีอยู่ 8 หน่วยคำ
- (5) หน่วยผลงานชนิดเน้นความหมาย มีอยู่ 1 หน่วยคำ

9.6.2.2 หน่วยคำยืมจากภาษาเขมร จะแบ่งได้ 4 พวก คือ

- (1) หน่วยผลงานเปลี่ยนหน้าที่ มีอยู่ 16 หน่วยคำ
- (2) หน่วยผลงานคงความหมาย มีอยู่ 14 หน่วยคำ
- (3) หน่วยผลงานเพิ่มความหมาย มีอยู่ 16 หน่วยคำ
- (4) หน่วยผลงานเปลี่ยนความหมาย มีอยู่ 3 หน่วยคำ

9.6.2.3 หน่วยผลงานจากภาษาอังกฤษ มีอยู่ 1 หน่วยคำ

ที่มาของหน่วยวัดในภาษาไทย อาจสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 27 ที่มาของหน่วยวัดในภาษาไทย

ประเภทของหน่วยวัด	ชนิดของหน่วยวัด	จำนวนหน่วยวัด
9.6.1 หน่วยวัดภาษาไทย		
9.6.1.1 หน่วยวัดแบบโบราณ	1) โบราณคงความหมาย	16
	2) โบราณเพิ่มความหมาย	11
	3) โบราณเปลี่ยนความหมาย	4
9.6.1.2 หน่วยวัดชนิด เปลี่ยนรูปมาจาก หน่วยคำอิสระ		9
9.6.1.3 หน่วยวัดชนิด เปลี่ยนรูปมาจาก คำซ้ำ		7
9.5.1.4 หน่วยวัดชนิดเพิ่ม เสียงหน่วยคำมูลฐาน		1
9.6.2 หน่วยวัดชนิดหน่วย คำยืม		
9.6.2.1 หน่วยคำยืมจากภาษา บาลีและภาษาสันสกฤต	1) เปลี่ยนและกำหนดหน้า ที่ของหน่วยคำมูลฐาน	5
	2) คงความหมาย	7

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ประเภทของหน่วยผสม	ชนิดของหน่วยผสม	จำนวนหน่วยผสม
9.6.2.2 หน่วยคำยืมจาก ภาษาเขมร	3) เพิ่มความหมาย	21
	4) เปลี่ยนความหมาย	8
	5) เน้นความหมาย	1
	1) เปลี่ยนหน้าที่	16
	2) คงความหมาย	14
9.6.2.3 หน่วยผสมจาก ภาษาอังกฤษ	3) เพิ่มความหมาย	16
	4) เปลี่ยนความหมาย	3
	- เปลี่ยนความหมาย	1

จากการศึกษาเรื่องคำผสมและหน่วยผสมในภาษาไทย ดังที่ได้เสนอไว้ในบทที่ 3, 4, 5, 6, 7 และ 8 แล้วนั้นปรากฏว่ามีคำผสมที่ใช้อยู่ในภาษาไทยประมาณ 2,000 คำ ซึ่งทั้งนี้มิได้รวมถึงคำผสมหน่วยเสริมสร้อย ซึ่งอาจจะปรากฏกับหน่วยคำมูลฐาน ซึ่งเป็นหน่วยคำอิสระโคทุกหน่วยคำในภาษาใดเป็นความประสงค์ของผู้พูด และแม้ว่าคำผสมในภาษาไทยจะมีทั้งชนิดที่มีได้ทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ และชนิดที่ทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ แต่ก็ปรากฏว่ามีคำผสมประมาณร้อยละ 36 ที่ทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ กล่าวคือ จะเปลี่ยนหน้าที่หรือความหมายของหน่วยคำมูลฐานไปจากเดิม และด้วยเหตุที่ลักษณะการผสมคำมีใช้ลักษณะการประกอบคำของภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาคำโดด ดังนั้น จึงต้องยืมหน่วยผสมหรือคำผสม¹ มาจากภาษาอื่น โดยไทยยืมมาแต่หน่วยผสม เพื่อสร้างคำผสมขึ้นใช้เองตามแบบในภาษาอื่น หรือนำหน่วยผสมหรือหน่วยคำไม่อิสระ² ภาษาอื่นมาผสมเข้ากับหน่วยคำภาษาไทย³

อนึ่ง ในการศึกษาเรื่องหน้าที่และความหมายของคำผสมในภาษาไทย ผู้วิจัยได้พบปัญหาสำคัญประการหนึ่งคือ มีคำผสมจำนวนหนึ่งที่มีหน้าที่และความหมายเช่นเดียวกับหน่วยคำมูลฐาน แต่ถ้านำมาใช้แทนที่กันจะพบว่า เป็นคำที่มีใช้ทางสถานการณ์กัน เช่น คำผสม "กระผม" และหน่วยคำมูลฐาน "ผม" หรือ คำผสม "สะอื้น" และหน่วยคำมูลฐาน "สะอื้น" เป็นต้น ซึ่งเรื่องนี้ถ้าจะนำหลักการพิจารณาความหมายของคำที่นักภาษาศาสตร์มีชื่อผู้หนึ่งคือ J.R. Firth ผู้เสนอให้ใช้ Context of situation ในการอธิบายความหมายของภาษา โดยที่ Firth ได้แบ่ง Context of situation ไว้ 3 ประการ คือ

1 คุรายละเอียดบทที่ 8 เรื่อง "หน่วยผสมประเภทหน่วยคำยืม" หน้า 317.

2 คุรายละเอียดบทที่ 3 เรื่อง "คำผสมหน่วยไม่อิสระต่างรูป" หน้า 110.

3 คุเรื่อง "คำผสมหน่วยไม่อิสระต่างรูป ชนิด คำผสมหน่วยไม่อิสระประเภทหน่วยผสม" หน้า 119.

A. The relevant features of participants; person, personalities.

i) The verbal action of the participants.

ii) The non-verbal action of participants!

B. The relevant objects.

C. The effect of verbal action.

ฉะนั้น ผู้วิจัยใครเสนอแนะให้ผู้สนใจใฝ่ศึกษาต่อเรื่องความแตกต่างของการใช้คำผานกับหน่วยคำมูลฐาน ซึ่งแม้จะมีความสัมพันธ์กัน แต่จะมีที่ไรต่างสถานการณ์กัน จึงไม่อาจใช้แทนกันได้โดยแท้จริง

การศึกษาเรื่องคำผานและหน่วยผานในภาษาไทย จะมีประโยชน์สำคัญ 2 ประการ คือประการแรกช่วยให้ทราบว่าในภาษาไทยนั้นอาจจะสร้างคำให้มีมากกว่าหนึ่งพยางค์ได้ โดยการผานคำ และการผานคำซึ่งเป็นวิธีที่มีเฉพาะในภาษาไทยหรือวิธีที่ไทยเลียนแบบการผานคำของภาษาอื่น อาจจะมีผลในทางเปลี่ยนหน้าที่หรือความหมายและคงหน้าที่หรือความหมายของหน่วยคำมูลฐานก็ได้ อีกประการหนึ่งการศึกษาเรื่องคำผานและหน่วยผานจะเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า ๆ ที่ใช้กันอยู่ในหนังสือวรรณคดีและเอกสารโบราณต่าง ๆ ได้ว่ามีที่มาอย่างไร จากภาษาใด และมีการเปลี่ยนแปลงรูปไปจากเดิมอย่างไร

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยใครเสนอแนะให้ผู้สนใจศึกษาภาษาไทย ศึกษาวิธีการนำหน่วยคำอิสระมาประกอบกันเขาเป็นคำประสม เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกับคำผาน และเสนอแนะให้ผู้มีหน้าที่บัญญัติศัพท์ ได้นำวิธีการผานคำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการบัญญัติศัพท์ใช้ในภาษาต่อไป.